

Utlåtande 2013:161 RVIII (Dnr 667-1462/2013)

Ändringar av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun godkänns enligt bilaga 1 med underbilagor 1-50 till utlåtandet.
2. Ändringen av de lokala ordningsföreskrifterna gäller från och med det första månadsskiftet efter att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft.
3. Beslutet anmäls till länsstyrelsen.

Föredragande borgarrådet Madeleine Sjöstedt anför följande.

Ärendet

Fastighetsnämnden har den 24 september 2013 beslutat om ändringar av de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun och hemställt om att kommunfullmäktige fastställer dessa ändringar, att gälla från och med det första månadsskiftet efter att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft.

Efter fastighetsnämndens behandling har vissa förtydliganden gjorts i underbilagorna till torghandelsföreskrifterna. Det har skett i samråd med fastighetskontoret.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden. Exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden och har inkommit med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret tillstyrker fastighetsnämndens förslag till revidering av de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun.

Exploateringskontoret noterar att fastighetsnämnden i tre fall avser upplåta mark som berörs av exploateringsnämndens projekt. Samråd bör ske innan upplåtelse sker i anslutning till dessa platser.

Trafikkontoret tillstyrker i huvudsak förslaget.

Mina synpunkter

Få platser är så viktiga i en stad som dess torg. Torget är och har i alla tider varit hjärtat i stadslivet och den självklara mötesplatsen. På torgen finns det fria utrymmet för stadens invånare att mötas för samtal, demonstrationer, handel, och underhållning. Handeln på torgen skapar liv och rörelse och är en omistlig del av en öppen och levande stad. I Stockholm är torg- och gatumarknaderna också uppskattade besöksmål för både närboende och turister. Ändringarna i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln kommer att skapa en tydligare ordning såväl på torgen som i stadens handläggning av tillstånden att stå på torgen.

Bilaga

Torghandelföreskrifterna med underbilagor 1-50

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun godkänns enligt bilaga 1 med underbilagor 1-50 till utlåtandet.
2. Ändringen av de lokala ordningsföreskrifterna gäller från och med det första månadskiftet efter att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft.
3. Beslutet anmäls till länsstyrelsen.

Stockholm den 4 december 2013

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Madeleine Sjöstedt

Ulrika Gunnarsson

ÄRENDET

Fastighetsnämnden har den 24 september 2013 beslutat om ändringar av de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun och hemställt om att kommunfullmäktige fastställer dessa ändringar, att gälla från och med det första månadsskiftet efter att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft.

Efter fastighetsnämndens behandling har vissa förtydliganden gjorts i underbilagorna till torghandelsföreskrifterna. Det har skett i samråd med fastighetskontoret.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2013 att i enlighet med fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden beslutar att för egen del godkänna fastighetskontorets förslag till ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun.
2. Fastighetsnämnden hemställer att kommunfullmäktige antar fastighetskontorets förslag till ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun att gälla från och med det första månadsskiftet efter att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft.
3. Fastighetsnämnden beslutar att upplåta plats för tillfällig försäljning på Hötorget på söndagar i form av en s.k. "Söndagsmarknad". Beslutet gäller tillsvidare.
4. Fastighetsnämnden beslutar att ordinarie torghandel på Hötorget får ske måndag – fredag från kl 7.30 till kl 19.00 samt lördag från 7.30 till kl 17.00. Beslutet gäller tillsvidare.
5. Fastighetsnämnden antar fastighetskontorets förslag till rutiner för annonsering och handläggning av ansökan om torgplats.
6. Fastighetsnämnden upphäver de ordningsföreskrifter som nämnden fastställde den 3 februari 2009.
7. Fastighetsnämnden uppdrar till fastighetskontoret att utarbeta riktlinjer och rutiner för handläggning av ärenden avseende torghandel.
8. Fastighetsnämnden beslutar att justera ärendet omedelbart.

Fastighetsnämndens tjänsteutlåtande daterat den 12 september 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Kontorets förslag

Söndagsmarknaden

Söndagsmarknaden på Hötorget startade som en försöksverksamhet 1994 och har haft en upplåtelseperiod per kalenderår. Fullmäktige har den 5 september 2011 i torghandelsföreskrifterna infört en möjlighet för fastighetsnämnden att inom salutorgsområdet på Hötorget upplåta plats för tillfällig försäljning på söndagar, vilket syftar på den så kallade söndagsmarknaden.

Då söndagsmarknaden på Hötorget är ett uppskattat inslag i stadsmiljön föreslår kontoret att den får fortsätta tills vidare. För att söndagsmarknaden på Hötorget skall kunna fortsätta föreslår kontoret att nämnden beslutar att ordinarie torghandel på Hötorget tills vidare ska vara begränsad till måndag - fredag från kl 7.30 till kl 19.00 samt lördag från 7.30 till kl 17.00.

Kontoret föreslår också nämnden att hemställa hos fullmäktige att i torghandelsstadgan införa möjligheten för nämnden att upplåta plats på alla stadens salutorg för tillfällig försäljning på söndagar.

Upphävande av nämndens tidigare beslut om ordningsföreskrifter

Det är endast kommunfullmäktige som med stöd av 3 kap 8 § ordningslagen har rätt att besluta om regler för torghandeln. Torghandelsföreskrifterna ska antas av kommunfullmäktige och sedan anmälas till länsstyrelsen. Fastighetsnämnden har den 3 februari 2009 fattat ett beslut benämnt ”Ordningsföreskrifter rörande torghandeln i Stockholms kommun”, vilket inte underställdes fullmäktige för beslut. De flesta bestämmelserna i fastighetsnämndens ordningsföreskrifter är upprepningar av vad som redan gäller enligt torghandelsstadgan. En del bestämmelser är inte längre aktuella eller onödiga. De få kvarvarande bestämmelserna, hanteras genom detta tjänsteutlåtande. Mot denna bakgrund föreslår fastighetskontoret att fastighetsnämnden upphäver dessa ordningsföreskrifter.

Turordningsregler och regler för ansökan

Stockholm stad har idag inga skriftliga regler för hur turordningen till torgplatser ska gå till. Torgförvaltarna saknar därför en uttrycklig reglering för hur de ska hantera en ansökan. Detta gör att det lätt kan uppstå rykten om godtycklighet vid hanteringen. Då ett beslut om torgplats utgör myndighetsutövning är det med hänsyn till torghandlarnas rättsäkerhet viktigt att hanteringen av detta är transparent och tydlig. Denna typ av regler bör beslutas av kommunfullmäktige och införas i de torghandelsstadgan.

Fastighetskontoret föreslår att fastighetsnämnden hemställer hos kommunfullmäktige att handlägningsregler avseende ansökan och tilldelningar av torgplatser införs i 4 § i torghandelsstadgan enligt följande:

”Fastighetsnämnden beslutar om tillstånd för torgplats på salutorg. Ansökan sker årsvis. När en torgplats blir ledig läggs den ut på fastighetskontorets hemsida.

Ansökan kan först ske efter detta. Ansökningarna behandlas i turordning efter den tidpunkt de inkommit. Vid förnyad ansökan får tillståndsinnehavare förtur till samma torgplats. I första hand upplåts en torgplats per sökande. Om det saknas intressenter kan befintlig tillståndshavare erhålla ytterligare en till torgplats på samma torg.”

Den föreslagna ordningen med att platser läggs ut på hemsidan är redan i bruk idag. Likaså begränsningen av antal platser. Regeln om förtur gäller sedan länge som praxis, men blir genom detta förslag skriftligen fastställd. Förtur förutsätter givetvis att tillståndsinnehavaren uppfyller alla kriterier för att erhålla tillstånd.

Fastighetskontoret föreslår också att fastighetsnämnden närmare reglerar handläggningsregler för ansökan och annonsering av torgplats. De regler som fastighetsnämnden fastställde den 5 mars 2012 för upplåtelse av plats för tillfällig försäljning på ”Söndagsmarknaden” på Hötorget har fungerat väl och föreslås efter omarbetning även gälla för upplåtelse av torghandelsplatser i övrigt. Förslag till handläggningsregler finns som bilaga till detta tjänsteutlåtande och föreslås beslutas av fastighetsnämnden.

För att säkerställa att sökanden har ekonomiska resurser och möjlighet att erlägga avgift för torgplatsen gör fastighetskontoret idag en kreditprövning och avslår ansökningar där sökanden exempelvis är på obestånd eller har näringsförbud. Det saknas dock skriftliga regler om denna prövning. Kontoret anser att en sådan prövning vid myndighetsutövning av rättssäkerhetsskäl bör ha en skriftlig utformning och lämpligen bör framgå av torghandelsstadgan. Fastighetskontoret föreslår därför att fastighetsnämnden hemställer till kommunfullmäktige att införa en ny regel i torghandelsstadgan om krav på sökanden för att erhålla tillstånd till torgplats. Kontoret föreslår följande utformning av regeln i 7 § torghandelsstadgan:

”För att säkerställa att sökande har förmåga att erlägga den årliga avgiften ska fastighetsnämnden avslå ansökningar om:

1. sökanden har skatteskulder eller inte fullgjort sina åliggande avseende socialförsäkringsavgifter,
2. sökanden är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,
3. sökanden genom lagakraftvunnen dom under de senaste fem åren är dömd för ekonomisk brottslighet eller annan relevant brottslighet,
4. sökanden är på obestånd eller föremål för ansökan om konkurs eller de senaste tre åren varit i konkurs eller på obestånd eller
5. sökanden föregående år har fått sitt tillstånd återkallat.

För att kunna bedöma ansökningarna kan fastighetsnämnden dels göra en kreditupplysning, dels begära att en sökande visar att det inte finns någon grund för att avslå en ansökan med stöd av punkterna 1-4.”

Upplåtelse- och uppsägningstid

I 3 § torghandelsstadgan anges att en fast torgplats upplåts ett, två eller tre år i taget. Möjligheten att upplåta plats på två eller tre år infördes genom beslut av

kommunfullmäktige den 5 september 2011. Fastighetskontoret motiverade ändringen i sitt tjänsteutlåtande den 15 januari 2010 på följande sätt:

”då planer finns på att investera i nya torgplatsmöbler, elanslutningar m.m. på salutorgen önskar fastighetskontoret en längre avtalstid, dvs. mellan ett till tre år, för att kunna lägga upp lämpliga avskrivningstider för investeringen.”

Som framgått av stycket ovan om turordningsregler föreslår fastighetskontoret nu att det av torghandelsstadgan uttryckligen ska framgå att den tillståndsinnehavare som skött sin upplåtelse under året ges förtur till platsen nästkommande år. Det normala blir således att en tillståndsinnehavare innehar sin torgplats under många år. Endast misskötsel kan göra att en tillståndsinnehavare förlorar sin plats. Genom denna regel får tillståndsinnehavaren en långsiktighet för eventuella investeringar och det saknas behov av långa upplåtelsestider. Vad gäller elanslutningar till salutorgsplatserna, så bekostas dessa av staden och har ingen relevans för tillståndsinnehavarens upplåtelsestid.

Fastighetskontoret föreslår därför att paragrafen ändras på så sätt att upplåtelse endast sker för ett år åt gången. Fastighetskontoret föreslår fastighetsnämnden att hemställa hos fullmäktige 5 § torghandelsstadgan ges följande lydelse:

”En torgplats på salutorg upplåts ett år i taget. Varje period löper från och med den 1 januari till och med den 31 december.”

Det förekommer till och från att tillståndsinnehavare önskar avsluta sin plats under pågående tillståndår. Staden saknar skriftlig reglering avseende uppsägning av salutorgplats. Fastighetskontoret har undersökt hur uppsägning av plats hanteras av trafikkontoret avseende upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd. Trafikkontoret har en rutin som innebär att det går att säga upp sin plats med omedelbar verkan. Avgiftsuttaget upphör direkt.

Kontoret anser att trafikkontorets handläggningsordning är tydlig och enkel att tillämpa. Fastighetskontoret föreslår därför fastighetsnämnden att hemställa hos kommunfullmäktige att det införa en regel om uppsägning av torgplats. Kontoret föreslår att en regel med följande lydelse förs in i 5 § torghandelsstadgan:

”Tillståndsinnehavaren har rätt att med omedelbar verkan säga upp sitt tillstånd. Avgiftsuttaget upphör vid uppsägning.”

Regler vid misskötsamhet

Det är polisen som genom ordningslagen har fått lagstiftarens uppdrag att stå för sanktionerna på offentlig plats. Detta innefattar bl.a. penningböter, förelägganden och viten.

För staden ges i torghandelsstadgan möjlighet för fastighetsnämnden att återkalla tillstånd eller tillfälligt avstänga tillståndsinnehavare som inte följer torghandelsstadgan.

Fastighetskontoret anser att sanktionen tillfällig avstängning inte är någon lämplig åtgärd och att den tas bort ur torghandelsstadgan. Skälen härtill är att det som angetts inledningsvis är polisen som har lagligt stöd för att besluta om sanktioner. Åtgärden avstängning kan också bli oproportionerlig, exempelvis om en tillståndsinnehavare stängs av vid en storhelg som kan inbringa en stor del av årets intäkter. En smärre

ordningsförseelse kan då slå hårt mot tillståndsinnehavaren ekonomiskt.

Åtgärden återkallelse bör dock kvarstå och denna har också stöd i förvaltningsrättslig praxis. Exempelvis kan en återkallelse ske om tillståndsinnehavaren upprepade gånger bryter mot torghandelsstadgan eller ej uppfyller de ekonomiska kraven. Denna åtgärd blir då den enda åtgärd som kommunen kan tillgripa om en tillståndsinnehavare missköter sig och bryter mot torghandelsstadgan.

Förfarandet vid återkallelse bör dock direkt framgå av torghandelsstadgan och göras så rättssäkert som möjligt. Fastighetsnämnden beslutade den 3 februari 2009 att utforma egna regler kring förfarandena återkallelse. Vid första förseelsen utfärdas en varning, vid andra förseelsen skedde avstängning och efter en tredje förseelse kunde återkallelse ske. Fastighetskontoret har redan under rubriken ”Upphävande av nämndens tidigare beslut om föreskrifter och förslag till reglementsändring” ovan föreslagit fastighetsnämnden att upphäva dessa föreskrifter då denna typ av regler ska beslutas av kommunfullmäktige. Genom upphävandet försvinner åtgärden varning.

När nu åtgärden avstängning tas bort finns det skäl att ompröva om ”varning” är ett lämpligt begrepp och en lämplig åtgärd som bör finnas i stadens regelverk.

Fastighetskontoret anser att varning är en åtgärd som mer för tankarna till straffrätten och inte har en någon tydlig handlingsdirigerande funktion. Det är inte heller något lämpligt begrepp att använda som påtryckningsmedel och påminnelse när en tillståndsinnehavare dröjer med att betala avgiften.

I ordningslagen och hyreslagen används begreppet ”tillsägelse om rättelse” när exempelvis en tillståndsinnehavare inte följer tillståndsvillkoren eller en hyresgäst brutit mot någon av hyreslagens regler. Tillsägelse om rättelse har som begrepp en klart handlingsdirigerande funktion och kan även användas när en tillståndsinnehavare inte erlägger avgiften i rätt tid. Mot denna bakgrund föreslår fastighetskontoret att fastighetsnämnden beslutar att hemställa hos kommunfullmäktige att det i 18 § torghandelsstadgan införs en regel där tillsägelse om rättelse föregår en återkallelse.

”Om tillståndsinnehavaren bryter dessa föreskrifter eller tillståndskraven ska fastighetsnämnden avge en tillsägelse om rättelse. Om rättelse inte sker efter tillsägelsen, ska ytterligare en tillsägelse om rättelse ske. Om rättelse då inte sker ska tillståndet omedelbart återkallas.”

Därtill bör fastighetsnämnden säkerställa att tillståndsinnehavarna betalar sina avgifter. Tydliga regler och rutiner för när återkallelse kan ske om en tillståndsinnehavare inte betalar eller slarvar med att betala avgiften saknas idag. Däremot har staden tydliga rutiner för ekonomiska krav och inkassorutiner. Med beaktande av stadens rutiner för ekonomiska krav och inkasso föreslår fastighetskontoret att fastighetsnämnden hemställer till kommunfullmäktige att det i 18 § torghandelsstadgan införs följande regel vid försummelse att betala torghandelsavgiften:

”Om tillståndsinnehavaren dröjer med att betala avgiften enligt lagen ([1957:259](#)) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m. m. kommer kommunen att tre veckor efter förfalldatum avge en tillsägelse om rättelse. Kommunen får återkalla ett tillstånd om tillståndsinnehavaren inte betalar två veckor

efter att brev med tillsägelse om rättelse avsänts.”

I praktiken kommer den som inte betalat avgiften att sju dagar efter förfalldatum få en påminnelse om att betala. Påminnelsen skickas automatisk enligt stadens ekonomirutiner. Om avgiften är obetald tre veckor efter förfalldagen skickas kravet till inkasso närmast följande onsdag. I samband med att kravet sänts till inkasso föreslår fastighetskontoret att en tillsägelse om rättelse skickas till tillståndsinnehavaren. Tillsägelsen innebär att om tillståndsinnehavaren inte erlagt avgiften i sin helhet inom två veckor från det att fastighetskontoret i rekommenderat brev avsänt tillsägelsen kommer tillståndet att med omedelbar verkan återkallas.

En tillståndsinnehavare som fått ett tillstånd återkallat ett år kommer att erhålla avslag på ansökan nästkommande år.

Upplåtelse till juridisk person?

Det finns en praxis i staden att endast medge att fysiska personer erhåller tillstånd till torgplats på salutorg och inte juridiska personer. Det har dock på senare tid framförts önskemål från vissa handlare att även juridiska personer ska kunna beviljas tillstånd. Kontoret har utrett frågan och föreslår att det nuvarande systemet kvarstår av följande skäl.

Det nuvarande systemet med att endast erbjuda fysiska personer tillstånd samt att överlåtelse av tillstånd är förbjudet ger staden en god kontroll över de personer som beviljas tillstånd. En tillståndsinnehavare svarar personligen för sin plats och får därigenom ett ansvar som innebär att om denne missköter sig kan detta leda till att han eller hon förlorar sitt tillstånd. Att öppna upp för att juridiska personer kan erhålla tillstånd kan leda till problem.

Enligt torghandelsstadgan är det förbjudet för en tillståndsinnehavare att överlåta sitt tillstånd eller göra en andrahandsupplåtelse. När ett handelsbolag byter ut bolagsmän eller ett aktiebolag överlåter aktier sker det inte någon reell överlåtelse av torgplatsen. Det är samma juridiska person som har tillståndet. Fastighetsnämnden kan därför inte med nuvarande reglering förhindra en ”överlåtelse” genom aktieöverlåtelse eller byte av bolagsmän. Personer som inte skulle beviljas tillstånd såsom fysiska personer, på grund av tidigare återkallelse av tillstånd eller näringsförbud kan ”gömma” sig i ett bolag genom att exempelvis gå in såsom aktieägare eller styrelseledamot med firmateckningsrätt eller skaffa sig annat ekonomiskt inflytande och därigenom bedriva torghandel. Ett annat problem som kan uppstå är att exempelvis ett bolag skaffar sig flera platser och till slut dominerar ett helt salutorg med sina anställda på alla torgplatser. Fastighetskontoret befarar också att om bolag erbjuds tillstånd kan detta locka till försäljning av tillstånd genom olika transaktioner.

Mot denna bakgrund anser fastighetskontoret att den nuvarande ordningen med att endast fysiska personer ska erbjudas möjlighet till torgplats ska bestå. Det är dock lämpligt att detta framgår av torghandelsstadgan. Fastighetskontoret föreslår därför fastighetsnämnden att hemställa hos kommunfullmäktige att följande regel införs i 7 § torghandelsstadgan:

”Endast fysiska personer kan ansöka om och erhålla tillstånd för torgplats på salutorg.”

Handläggningsregler

Vid all handläggning av ärenden hos kommunala myndigheter måste myndigheten ha klart för sig vilken lagstiftning som är tillämplig. Förvaltningslagen är jämte kommunallagen den grundläggande lagstiftning som relegerar hur ärenden ska handläggas. Det avser bland annat frågor om hur ärenden ska beredas, krav på motivering av beslut och hur ett eventuellt överklagande hanteras.

Som tidigare konstaterats saknas det i stort sett skriftliga rutiner och riktlinjer om handläggning av torgplatsupplåtelser. Detta gäller framförallt hur ärendena ska hanteras rent formellt. Flera av de besluts kategorier som fastighetskontoret har att hantera avseende torgplats utgör myndighetsutövning. Mot denna bakgrund föreslås att fastighetsnämnden uppdrar till fastighetskontoret att fastställa riktlinjer och rutiner för handläggning av ärenden om upplåtelse av torgplats.

Nya salutorgsplatser förs in i 2 § torghandelsstadgan

Kommunfullmäktige beslutade 2011 att ta bort salutorgsplatserna på Pilotorget och Skarpnäckstorg i Skarpnäck. Stadsdelsförvaltningen i Skarpnäck har nu framfört önskemål att inrätta en ny salutorgsplats i Skarpnäcks allé vid den nya park man anlagt. Fastighetskontoret har tillsammans med exploateringskontoret besiktigt platsen och är positiva till inrättandet av en ny plats. Exploateringskontoret kommer att dra fram elektricitet till platsen. Fastighetskontoret föreslår fastighetsnämnden att hemställa att kommunfullmäktige beslutar att lägga till den föreslagna salutorgsytan i 2 § torghandelsstadgan. Salutorgsytan framgår av bilaga.

På grund av ombyggnad och ny detaljplan vid Hornstull krävs det en förändring av salutorgsytan. Fastighetskontoret har samrått med exploateringskontoret och föreslår fastighetsnämnden att hemställa till kommunfullmäktige att godkänna att en saluplatsyta inrättas vid Hornsplan. Salutorgsytan framgår av bilaga.

Kommunfullmäktige beslutade 2011 att flytta salutorgsytorna vid Liljeholmstorget. Den tilltänkta platsen kunde inte användas för torghandel då den utrustades med en glaskonstruktion. Fastighetskontoret har samrått med exploateringskontoret och föreslår fastighetsnämnden att hemställa till kommunfullmäktige att salutorgsytan ritas om enligt bilaga.

Innehavarens upplyningskyldighet

Enligt den nuvarande 8 § i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun är en innehavare av en torgplats enligt 2 § lagen (SFS 1990:1183) om tillfällig försäljning skyldig att genom en väl synlig skylt eller på något annat lämpligt sätt lämna upplysning om innehavarens namn, postadress och telefonnummer. Lagen om tillfällig försäljning och förordningen (1990:1235) om kommunala föreskrifter om tillfällig försäljning upphörde vid utgången av september 2012. Mot denna bakgrund bör denna paragraf strykas.

Kassaregister

Den som i näringsverksamhet säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort ska enligt 39 kap 4 § skatteförfarandelagen använda kassaregister. Torghandlarna har varit undantagna från detta enligt 39 kap 5 § skatteförfarandelagen. Den 1 januari 2014 tas undantaget bort och de flesta

torghandlare kommer att vara skyldiga att använda kassaregister.

Fastighetskontoret föreslår att fastighetsnämnden hemställer att kommunfullmäktige inför en erinran om kassaregister i 16 § torghandelsstadgan enligt följande:

”Den som bedriver torg- och marknadshandel på salutorg omfattas av regler om kassaregister enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).”

Redaktionella ändringar och rättelse av fel

Därutöver föreslår kontoret vissa redaktionella ändringar. Bland annat har en översyn gjorts av paragrafernas ordning och vissa begrepp. Bland annat används begreppen tillståndsinnehavaren, fastighetsnämnden och torgplatsen konsekvent i stadgan. Begreppet uthyrning har tagits bort och ersatts med upplåtelse.

Sluttiderna för avlastning i 9 § torghandelsstadgan är felaktigt angivna för närvarande. De ska rätteligen vara 18.30 som är sluttid på vardagar och 16.30 som är sluttid på lördagar och helger.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden. Exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden har inkommit med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret tillstyrker fastighetsnämndens förslag till revidering av de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun.

Stadsledningskontoret anser att de ändringar och förtydliganden som föreslagits i ordningsföreskrifterna kommer att underlätta för torghandlarna att förstå regelverket och att de föreslagna ändringarna ger rättssäkerhet vid tillståndsgivning och turordning, tydliggör vad som händer vid misskötsel och reglerar vad som gäller vid ”söndagsmarknad”.

Stadsledningskontoret vill framförallt peka på vikten av att det av torghandelsföreskrifterna uttryckligen framgår att det är fysisk person som erhåller torgplats och att om denne har skött sin upplåtelse under året ges torghandlaren förtur till platsen nästkommande år. Därmed kan tillståndsinnehavare behålla sin torgplats så länge denne önskar. Det ger långsiktighet för torghandlaren samtidigt som det borgar för god ordning på salutorgen.

Det är glädjande att nya salutorgsplatser inrättas och att möjligheten för fastighetsnämnden att upplåta plats på alla stadens salutorg för tillfällig försäljning på

söndagar föreslås.

Stadsledningskontoret anser att slutmeningen i förslaget till ”Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun”, bilaga 1, med lydelsen ”Ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun träder i kraft den 1 januari 2014 enligt godkännande av Länsstyrelsen i Stockholm” bör ändras till ”Lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun träder i kraft från och med det första månadsskiftet efter att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft”.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun i enlighet med fastighetsnämndens förslag, bilaga 1 och 2, att gälla från och med det första månadsskiftet efter att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 oktober 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret noterar att fastighetsnämnden i tre fall avser upplåta mark som berörs av exploateringsnämndens projekt. Samråd bör ske innan upplåtelse sker i anslutning till dessa platser. Det gäller

- Älvsjö stationsplan. Byggnation beräknas starta på platsen vid nyåret 2013/2014
- Brommaplan. Projekt pågår.
- Ryssgården. Torgplatserna kommer att påverkas.
- Mälartorget: Torgplatserna i sig bör inte påverkas, dock ligger de i närheten av Slussens arbetsområde och de kan komma att påverkas.

Kontoret anser att det är positivt att avgifterna ses över och har i övrigt inga synpunkter.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 oktober 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Ändringar av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun. Kontorsyttrande

Trafik- och renhållningsnämnden har av kommunstyrelsen fått Fastighetsnämndens förslag till ändringar av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun på remiss. Remisstiden sträcker sig till 2 november och kontoret avger därför ett kontorsyttrande.

Trafikkontoret tillstyrker i huvudsak förslaget.

Trafikkontoret ställer sig positivt till de förändringar som syftar till att göra tillståndsgivningen så rättssäker och genomskinlig som möjligt. Det faktum att verksamheten har en så avgränsad och enhetlig karaktär gör det dessutom lättare att

entydigt slå fast villkor och regleringar om exempelvis tilldelning. Det är något som givetvis bör utnyttjas.

Kontoret ser dessutom positivt på det faktum att Fastighetsnämnden i sitt förslag har förhållit sig aktivt till, och där det är möjligt, anpassat sitt förslag till de villkor och den praxis som styr Trafik- och renhållningsnämndens tillståndsgivning för upplåtelser på offentlig plats. Det är inte minst positivt för medborgare och tillståndshavare om stadens olika verksamheter kan ha ett likartat förhållningssätt inom likartade verksamheter, även om stadens egen organisation upprättat gränser mellan verksamheterna.

Trafikkontoret tillstyrker sammanfattningsvis alla de delar av förslaget som rör turordning, ansökningsförfarande, upplåtelsetid, uppsägningstid och regler om hur återkallelse ska ske.

Tillfällig försäljning på söndagarna är en uppskattad institution på många platser i världen. I många städer har söndagsmarknaderna blivit ett självklart söndagsnöje och berikar stadslivet på fler sätt än bara genom den handel som möjliggörs. Det är inte ovanligt att före eller efter lunch ta en tur förbi en söndagsmarknad tillsammans med familjen eller i vänners sällskap, oavsett om man avser köpa något eller inte. Trafikkontoret ser ingen anledning till varför inte stadens salutorg skulle kunna få samma funktion.

Kontoret vill dock understryka att verksamheten i sådana fall inte enbart kan ses som en verksamhet för handel, utan de blir också en institutionaliserad och betydande del av gaturummet. Inte minst i de fall de är belägna på platser som i stor utsträckning frekventeras av både boende och besökare. Kontoret vill därför understryka att det är viktigt att beakta också inverkan på det offentliga rummet i hanteringen av verksamheten. Fastighetsnämnden påtalar i sitt förslag att lagen starkt begränsar stadens möjligheter att agera i sin tillståndsverksamhet, exempelvis rörande krav på sortiment, sanktioner och liknande. Staden kan dock i sin tillståndsgivning ställa krav på generella villkor som gäller lika för alla sökanden, bland annat avseende hur tillståndshavarens verksamhet inverkar på platsen och på det offentliga rummet. Trafikkontoret vill att det beaktas när den nya möjligheten till söndagsmarknader införs generellt för hela staden. Kontoret deltar givetvis i ett sådant arbete.

Vidare tillstyrker Trafikkontoret den nya torgplatsen i Skarpnäck och de förändringar som föreslås vid Hornstull och i Liljeholmen. Kontoret tillstyrker givetvis också de redaktionella förändringarna och anpassningen till gällande lagstiftning, bland annat avseende kassaregister.